

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Jarmilou Ďáskovou v právní věci žalobkyně **E.B.**, bytem ..., zastoupené Mgr. Filipem Lederem, advokátem se sídlem 602 00 Brno, Lidická 57, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o invalidní důchod, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení Praha ze dne 19.9.2011, č.j.,..., **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna uhradit žalobkyni náklady právního zastoupení ve výši 2.400,- Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce Mgr. Filipa Ledera, advokáta AK 602 00 Brno, Lidická 57.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 19.9.2011 č.j. ... zamítla žalovaná námitky žalobkyně podané proti rozhodnutí žalované ze dne 29.6.2011 výše uvedeného čísla s odůvodněním, že rozhodnutím ze dne 29.6.2011 uložila žalobkyni povinnost vrátit žalované přeplatek na sirotčím důchodu pro Lukáše Březu, nar. 11.10.1988 za dobu od 18.9.2010 do 17.6.2011 v částce 64.831,-Kč podle ust. § 118 a) odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

V předchozím rozhodnutí ze dne 19.5.2011 žalovaná odňala žalobkyni s účinností od 18.6.2011 sirotčí důchod pro L.B. výše uvedeného podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen ZDP). Důvodem vydání rozhodnutí byla skutečnost, že L.B. nar. ... ukončil dne 31.8.2010 soustavou přípravu na budoucí povolání, čímž přestal tímto dnem splňovat podmínky trvání nároku na sirotčí důchod.

Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala dne 4.8.2011 námitky, doručené žalované 8.8.2011, kde namítá vady řízení formální i faktické a jeho sociální rozměr. Namítá rozpor se správním řádem konkrétně ust. § 46 odst. 1, neboť žalobkyni nebylo oznámeno zahájení správního řízení, § 36 odst. 1 správního řízení, že účastníku řízení bylo odňato právo navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, odst. 2 téhož ustanovení, že se žalobkyně nemohla vyjádřit v řízení a své stanovisko sdělit k podkladům rozhodnutí. Dále rozhodnutí neobsahuje ustanovení hmotně právních předpisů, podle kterých bylo rozhodováno. Především z rozhodnutí není patrné, na základě jakých skutečností žalovaná dospěla k vydání napadeného rozhodnutí. Žalobkyně tvrdí, že jí nejsou známy ani faktické ani právní důvody vydání rozhodnutí a je proto pro ni problematické podávat ve věci námitky, neboť není zřejmé, na základě jakých skutkových okolností správní orgán k rozhodnutí dospěl a ani jaká byla právní kvalifikace těchto skutkových okolností. Z rozhodnutí není nikterak patrné, z jakého důvodu vznikl plátcí důchodu vůči jeho příjemci nárok na jeho vrácení. Žalobkyně v námitkách uvedla, že žádnou povinnost nezanedbala, ukončení studia na jedné škole svého vnuka řádně ohlásila a řádně ohlásila další studium na jazykové škole. Žalovaná na to nereagovala, reagovala na to až podáním rozhodnutí o odnětí sirotčího důchodu a následně rozhodnutím o vrácení přeplatku. Žalovaná jednala nestandardně, opožděně, neboť poukázala žalobkyni 9 měsíčních splátek dávky, které jí nenáležely. Přesto však trvala na svém názoru, že pomalost vyřízení věci nemůže ve svém důsledku způsobit vznik nároku na dávku, která vzniká v daném případě výhradně splněním podmínek § 52 odst. 1 a § 20 odst. 3 písm. a) zdp, neboli přípravu nezaopatřeného dítěte na budoucí povolání stanoveným typem studia.

Na základě toho pak byly námitky žalobkyně zamítnuty a vydáno rozhodnutí, které bylo napadeno žalobou.

Žalobkyně v žalobě ze dne 2.11.2011 došlé soudu 3.11.2011 domáhá se zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 19.9.2011 včetně rozhodnutí ze dne 29.6.2011 a požaduje úhradu nákladů řízení.

Žalobkyně především uvádí, že rozhodnutí o námitkách nemělo být vůbec vydáno, neboť dosud nepočala běžet lhůta k podání námitek proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobkyně totiž dne 29.7.2011, tedy ve lhůtě pro podání námitek, podala ve smyslu ust. § 88 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., žádost o předložení podkladů pro vyčíslení přeplatku. V této žádosti žalobkyně požádala žalovaného, aby jí předložil veškeré podklady pro vyčíslení přeplatku. Ve smyslu ust. § 88 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy žalobci tyto podklady byly doručeny. Žalovaná žalobkyni tyto podklady do doby podání žaloby nedoručila ani jinak nepředložila, resp. na tuto žádost nijak nereagovala. Žalobkyně proto své námitky podala pouze z procesní opatrnosti a tyto odůvodnila pouze domněnkami, neboť důvody vydání rozhodnutí jí nebyly známy.

Kromě této základní námitky žalobkyně nechápe vznik přeplatku, neboť je přesvědčena, že žádnou svoji povinnost neporušila, v průběhu řízení jí nebyla prokázána subjektivní odpovědnost za vznik přeplatku ani nebyla prokázána existence z žádných

okolností, ze kterých by žalobkyně musela předpokládat, že byl sirotčí důchod vyplácen neprávem. Žalovaná v rozhodnutí ze dne 19.5.2011 rozhodla tak, že se sirotčí důchod odnímá od 18.6.2011 a v odůvodnění tohoto rozhodnutí pak dále uvádí, že nárok na sirotčí důchod zanikl dnem 18.4.2011, je zřejmé, že toto rozhodnutí je tedy vnitřně rozporné a pravděpodobně nicotné pro svou nepřezkoumatelnost. Žalobkyně žalovanému oznámila 2.10.2010, že L.B. ukončil studium na vysoké škole a ve školním roce 2010/2011 navštěvuje jazykový kurz s denní výukou anglického jazyka v jazykové škole..., tuto skutečnost doložila i potvrzením o studiu vystaveném touto jazykovou školou. Dále žalobkyně dne 2.2.2011 žalovanému zaslala opětovně potvrzení o soustavné přípravě dítěte L.B. na budoucí povolání. Z těchto potvrzení vystavených jazykovou školou byla žalobkyně přesvědčena o tom, že vnukovi dávka sirotčího důchodu byla vyplácena po právu.

Vzhledem k tomu, že jí žádné zavinění nebylo prokázáno, nebyla jí prokázána odpovědnost za vznik přeplatku a ona žádnou svoji povinnost neporušila, je toho názoru, že přeplatek byl po ní vyžadován neprávem. Odvolala se na judikaturu NSS 5Ads 19/2003 i na stanovisko Veřejného ochránce práv – 5514/2006/VOP/KPV ze dne 10.5.2007, kde je výslovně konstatováno, že odpovědnost příjemce důchodové dávky za vznik přeplatku na pozůstalostním důchodu je odpovědností subjektivní, tzn., že příjemce nese odpovědnost za vznik přeplatku tehdy, pokud vznik přeplatku zavinil.

Navrhuje tedy zrušení obou rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení a požaduje úhradu nákladů právního zastoupení. Tyto náklady v podání ze dne 11.1.2012 vyčíslil v částce 2.880,-Kč (za 3 úkony právní služby po 500,-Kč, 3x režijní paušály po 300,-Kč, a vzhledem k tomu, že je plátcem DPH požaduje DPH ve výši 480,-Kč, celkem tedy 2.880,-Kč).

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť účastníci s tímto postupem vyslovili souhlas.

Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. (§75odst. 1 a 2 s.ř.s.).

Podle ust. § 76 odst. 1 soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem

a) pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí,

b) proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu a nebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění,

c) pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně dávkového spisu žalobkyně vedeného žalovanou a dospěl k závěru, že žaloba žalobkyně je důvodná. Soud jako relevantní uznal námitku žalobkyně, že ve věci nemělo být o námitkách vůbec rozhodováno, neboť dosud nepočala běžet lhůta k podání námitek proti prvostupňovému rozhodnutí. Soud z dávkového spisu žalobkyně zjistil, že tento obsahuje žádost o předložení podkladů pro vyčíslení přeplatku ze dne 29.7.2011, převzatý žalovanou 1.8.2011. Žalobkyně v tomto podání uplatnila svoje právo požádat ve smyslu ust. § 88 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o předložení veškerých podkladů pro vyčíslení přeplatku, který byla údajně povinna uhradit.

Z § 88 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., vyplývá, že požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání námitek o předložení podkladu pro výpočet důchodu nebo pro vyčíslení přeplatku, který je povinen uhradit, počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny. Podle odst. 5 výše uvedeného ustanovení námitky nemají odkladný účinek, s výjimkou námitek podaných proti rozhodnutím, vydaným podle § 118 a) až 118 c).

Soud uznal tuto námitku žalobkyně jako důvodnou, neboť z obsahu dávkového spisu nevyplývá, že by žalobkyně její požadavek byl splněn, žalovaná na tento požadavek vůbec nereagovala a nevypořádala se s ním ani v rozhodnutí o námitkách, které žalobkyně s opatrností podala. Z toho důvodu je soud toho názoru, že žalovaná nepostupovala v souladu s platnými právními předpisy vztahujícími se k této problematice a soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohl-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Podle § 78 odst. 1 je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Podle odst. 4 zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Vzhledem k tomu, že žalovaná podstatně porušila ustanovení o řízení před správním orgánem tím, že nereagovala na požadavek žalobkyně podle ust. § 88 odst. 2 dopustila se podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a dle názoru soudu skutečně toto rozhodnutí vydala. Žalovaná v dalším řízení vyhoví požadavku žalobkyně a zašle jí požadované podklady pro vyčíslení přeplatku a tím jí běží nová lhůta k podání námitek proti rozhodnutí ze dne 29.6.2011. Teprve po ověření doručení těchto podkladů začne běžet nová lhůta pro podání námitek proti rozhodnutí ze dne 29.6.2011.

Soud vzhledem k tomu, že zrušil napadené rozhodnutí z výše uvedených důvodů věcně rozhodnutí nepřezkoumával.

Soud o nákladech řízení rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně byla ve věci úspěšná. Vznikly jí náklady na základě právního zastoupení, a to za 3 úkony po 500,-Kč

podle § 7 bod. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb., 3x paušál podle § 13 cit. vyhlášky, celkem tedy 2.400,-Kč. Vzhledem k tomu, že právní zástupce žalobkyně nepředložil soudu osvědčení o registraci plátce DPH ve smyslu ust. § 14 a) vyhl. č. 177/1996 Sb., soud toto zvýšení o 20% DPH nepřiznal. Zároveň zavázal soud žalovanou, aby uhradila žalobkyni náklady právního zastoupení ve výši 2.400,-Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce Mgr. Filipa Ledera, advokáta AK 602 00 Brno, Lidická 57. Žalované náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Brně dne 13. února 2012

JUDr. Jarmila Ďásková
samosoudkyně